

Αθήνα, 13 Απριλίου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: «Να ανακληθεί άμεσα η διαδικασία δημοσιοποίησης της τροποποίησης της ΑΕΠΟ του εργοστασίου Ευκαρπίας της ΤΙΤΑΝ ΑΕ»

Τον Δεκέμβριο 2019, η τσιμεντοβιομηχανία ΤΙΤΑΝ κατέθεσε στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας φάκελο σχετικά με την τροποποίηση της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ), ώστε να αδειοδοτηθεί η προσθήκη ανακτώμενου απορριμματογενούς στερεού καυσίμου SRF/RDF στα εναλλακτικά καύσιμα της παραγωγικής διαδικασίας του εργοστασίου Ευκαρπίας, το οποίο χρησιμοποιεί εναλλακτικά καύσιμα από το 2014.

Στις 13.03.20 το ΥΠΕΝ διαβίβασε στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ) το φάκελο της μελέτης τροποποίησης ΑΕΠΟ και στις 23.03.20η ΠΚΜ προέβη στη δημοσιοποίηση της εν λόγω μελέτης. Η ανωτέρω διαδικασία έλαβε χώρα την στιγμή της κορύφωσης της πανδημίας του κορωνοϊού, που έχει οδηγήσει στη λήψη ορθών μέτρων περιορισμού των μετακινήσεων και των συναθροίσεων και διακοπής συνεδριάσεων συλλογικών οργάνων και κοινωνικών φορέων, που καθιστούν αδύνατη τη δημοκρατική και διάφανη διαβούλευση τόσο με την αυτοδιοίκηση όσο και τους κοινωνικούς φορείς και τους πολίτες της ευρύτερης περιοχής.

Οι συγκεκριμένες ενέργειες του ΥΠΕΝ, της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και της επιχείρησης ΤΙΤΑΝ έρχονται σε αντίθεση με τα άρθρα 6 και 7 της εθελοντικής συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ της Ένωσης Τσιμεντοβιομηχανιών Ελλάδος και του ΥΠΕΝ, που υπογράφηκε στις 03.07.2019, βάσει των οποίων οι επιχειρήσεις που αξιοποιούν εναλλακτικά καύσιμα οφείλουν μεταξύ άλλων να τηρούν αυστηρές προδιαγραφές εναλλακτικών καυσίμων και χρήσης τους, αλλά και υποχρεωτικές διαφανείς διαδικασίες πληροφόρησης της κοινωνίας και των φορέων της. Οι επιχειρήσεις υποχρεούνται επίσης να προχωρούν σε ετήσιες εκθέσεις προς το ΥΠΕΝ και την Περιφέρεια, για τις ατμοσφαιρικές εκπομπές, να ενισχύουν τους ελέγχους και να πολλαπλασιάζουν τις μετρήσεις αέριων ρύπων, με συχνότερες μελέτες διασποράς, κλπ. Παράλληλα στα ίδια αυτά άρθρα επιβάλλεται η ευρεία διαβούλευση με την τοπική κοινωνία και την Αυτοδιοίκηση πριν από οποιαδήποτε αλλαγή στη χρήση εναλλακτικών καυσίμων.

Με βάση τα παραπάνω θα έπρεπε η εταιρεία, ανεξαρτήτως της πρόθεσης τροποποίησης της ΑΕΠΟ, να ενημερώσει εντός του 2019 την κοινωνία και την αυτοδιοίκηση της Θεσσαλονίκης για

τα αποτελέσματα χρήσης εναλλακτικών καυσίμων από το 2014 μέχρι σήμερα, και ειδικότερα για τα αποτελέσματα όσον αφορά στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου αλλά κυρίως των ατμοσφαιρικών ρύπων σε συσχέτιση με τις συνθήκες ποιότητας της ατμόσφαιρας στο ευρύτερο πολεοδομικό συγκρότημα Θεσσαλονίκης.

Επίσης, η υποχρέωση της εταιρείας ήταν να προχωρήσει στην αναλυτική και ολοκληρωμένη ενημέρωση της κοινωνίας της Θεσσαλονίκης και των αυτοδιοικητικών και επιστημονικών φορέων, ΠΡΙΝ την υποβολή της μελέτης τροποποίησης ΑΕΠΟ. Η ενημέρωση θα έπρεπε να περιλαμβάνει τα χαρακτηριστικά της τροποποίησης ΑΕΠΟ, με αναλυτικά στοιχεία για τα εναλλακτικά καύσιμα, την προέλευση του RDF/SRF και τη διαδικασία αξιοποίησής του, τα προβλεπόμενα αποτελέσματα ως προς τις εκπομπές αερίων ρύπων και τα αέρια του θερμοκηπίου, τη συμβολή τους σε θέματα αέριας ρύπανσης τοπικά στην Ευκαρπία αλλά και ευρύτερα σε όλο το Πολεοδομικό συγκρότημα Θεσσαλονίκης, την αύξηση της συχνότητας των μετρήσεων αερίων ρύπων, σε σχέση με τις προβλέψεις της νομοθεσίας, αλλά και την πρόσβαση των πολιτών και των φορέων σε όλα τα δεδομένα που αφορούν στα ποιοτικά χαρακτηριστικά των εναλλακτικών καυσίμων και στις μετρήσεις των αερίων ρύπων.

Επιπλέον η κατάθεση της τροποποίησης έγινε σε μια χρονική στιγμή όπου, στην Ελλάδα αλλά και στη Θεσσαλονίκη, δεν εφαρμόζονται οι διαδικασίες ανακύκλωσης και διαλογής στην πηγή, δεν υπάρχουν σύγχρονα εργοστάσια ανάκτησης ανακυκλώσιμων και επεξεργασίας του μη ανακυκλώσιμου κλάσματος, δεν παράγονται στην Ελλάδα εναλλακτικά καύσιμα SRF/RDF, που ικανοποιούν τις προβλέψεις της Εθελοντικής Συμφωνίας ΥΠΕΝ-Τσιμεντοβιομηχανίας και άρα δεν εφαρμόζεται η ολοκληρωμένη και ορθή διαχείριση απορριμμάτων, όπως προβλέπουν οι οδηγίες της ΕΕ και το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΠΥΣ, 2015).

Η κυβέρνηση της ΝΔ δεν διαθέτει την πολιτική βούληση στήριξης της ανακύκλωσης εφόσον δεν εφαρμόζει τα υποχρεωτικά και νομοθετημένα κίνητρα και αντγκίνητρα για την ανακύκλωση και διαλογή στην πηγή, την υποχρεωτική χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων και την εισφορά κυκλικής οικονομίας για την αποτροπή της ταφής απορριμμάτων, λειτουργώντας ουσιαστικά σε αντίθεση με την εγκεκριμένη στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία, που κατατέθηκε στην ΕΕ τον Δεκέμβριο του 2018 και έγινε αποδεκτή από όλους τους κοινωνικούς και παραγωγικούς εταίρους στο 1^ο Φόρουμ Κυκλικής Οικονομίας της Ελλάδας, τον Απρίλιο του 2019.

Η μη υλοποίηση όλων των παραπάνω, η παραβίαση της εθελοντικής συμφωνίας ΥΠΕΝ Τσιμεντοβιομηχανίας και ο αιφνιδιασμός της τοπικής κοινωνίας και της Αυτοδιοίκησης εν μέσω πανδημίας για ένα σημαντικό θέμα εκθέτει τόσο την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και το ΥΠΕΝ, όσο και την εταιρεία. Ήδη αμέσως μετά τη δημοσιοποίηση της τροποποίησης της ΑΕΠΟ υπήρξε έντονη αντίδραση της τοπικής αυτοδιοίκησης αρχικά του Δήμου Παύλου Μελά, ο οποίος με κοινή απόφαση - ανακοίνωση των επικεφαλής όλων των παρατάξεων τάχθηκαν κατά του σχεδίου καύσης απορριμμάτων από το TITAN στην Ευκαρπία, που ανακινεί το θέμα εν μέσω πανδημίας.

Στη συνέχεια οι Δήμαρχοι Λαγκαδά, Παύλου Μελά και Ωραιοκάστρου απευθύνθηκαν με κοινή ανοιχτή επιστολή τους προς τους βουλευτές Θεσσαλονίκης όλων των κομμάτων, καλώντας τους να αναλάβουν πρωτοβουλίες, ώστε να σταματήσουν εν τη γενέσει της κάθε απόφαση περί αδειοδότησης του Τιτάνα για καύση υπολειμμάτων ανακύκλωσης.

Στη συνέχεια και στις 09.04.20 το ΔΣ της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων Κεντρικής Μακεδονίας τάχθηκε, ομόφωνα, υπέρ του ψηφίσματος του Δήμου Παύλου Μελά και το πάγωμα της τροποποίησης της άδειας του εργοστασίου στην Ευκαρπία. Επιπρόσθετα το ΔΣ της ΠΕΔΚΜ συμφώνησε και με την πρόταση που κατέθεσαν και οι τρεις δήμοι της περιοχής (Παύλου Μελά, Ωραιοκάστρου και Λαγκαδά) να τεθεί το θέμα σε διαβούλευση όταν υπάρξει επιστροφή στην «κανονικότητα» μετά την πανδημία του κορωνοϊού, ενώ αποφάσισε και την διοργάνωση μεγάλης ημερίδας με τη συμμετοχή ειδικών επιστημόνων, του ΦΟΔΣΑ και άλλων φορέων για την διαμόρφωση άποψης στο σοβαρό αυτό θέμα.

Οι βουλευτές Α' και Β' Θεσσαλονίκης του ΣΥΡΙΖΑ κατήγγειλαν τις μεθοδεύσεις αυτές από την ημέρα έναρξης της διαδικασίας δημοσιοποίησης, προτείνοντας παράλληλα μια σειρά ενεργειών που θεωρούνται απαραίτητες και προβλέπονται τόσο από την κείμενη νομοθεσία όσο και από την εθελοντική συμφωνία. Οι προτάσεις αυτές συνοψίζονται στα εξής:

- Ανάκληση της διαδικασίας δημοσιοποίησης της τροποποίησης της ΑΕΠΟ.
- Προώθηση των δράσεων διαλογής στην πηγή και ανακύκλωσης.
- Προώθηση δημόσιων μονάδων μηχανικής επεξεργασίας, μόνο για το μη αξιοποιούμενο τμήμα των αποβλήτων.
- Προτεραιότητα στην κυκλική οικονομία, στην αξιοποίηση και επαναχρησιμοποίηση υλικών, με τελευταίο στάδιο την ενεργειακή αξιοποίηση.
- Δημόσιος διάλογος για τα αποτελέσματα χρήσης εναλλακτικών καυσίμων της περιόδου 2014-2019 και την επίπτωση στις εκπομπές αέριων ρύπων και αερίων του θερμοκηπίου από το Εργοστάσιο TITAN Ευκαρπίας.
- Παρουσίαση των προτάσεων επέκτασης χρήσης των εναλλακτικών καυσίμων στο εργοστάσιο της Θεσσαλονίκης με δημόσιο διάλογο.
- Μετά από όλα τα παραπάνω, πλήρης διαβούλευση για την πιθανή τροποποίηση ΑΕΠΟ, με βάση την Εθελοντική Συμφωνία και με ξεκάθαρη αναφορά στην πηγή προέλευσης των εναλλακτικών καυσίμων.

Επειδή η χώρα βρίσκεται εν μέσω της πανδημίας του κορωνοϊού που περιορίζει όλες τις μετακινήσεις και τις συνεδριάσεις των οργάνων και κοινωνικών φορέων.

Επειδή η διαδικασία τροποποίησης της ΑΕΠΟ που ακολουθήθηκε είναι αντίθετη και με τους όρους αλλά και με το πνεύμα της Εθελοντικής Συμφωνίας Συνεργασίας μεταξύ του ΥΠΕΝ και της Ένωσης Τσιμεντοβιομηχανιών Ελλάδος.

Επειδή η χρήση εναλλακτικών καυσίμων, ως μέθοδος διαχείρισης αποβλήτων, εφαρμόζεται ΜΟΝΟ όταν έχουν εξαντληθεί ΟΛΕΣ οι διαδικασίες επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης και ανάκτησης υλικών, είτε με διαλογή στην πηγή είτε με μηχανική επεξεργασία, κάτι που στη χώρα μας και ιδιαίτερα στην ΠΕ Θεσσαλονίκης δεν έχει ακόμα εφαρμοστεί.

Επειδή σήμερα δεν υπάρχει παραγωγή και άρα διαθεσιμότητα εναλλακτικών καυσίμων SRF/RDF στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις προβλέψεις της Εθελοντικής Συμφωνίας ΥΠΕΝ Τσιμεντοβιομηχανίας 2019.

Επειδή έχει διατυπωθεί από την Περιφερειακή Ένωση Δήμων Κεντρικής Μακεδονίας και τους Δήμους της περιοχής η πρόταση ανάκλησης και διακοπής της δημοσιοποίησης της τροποποίησης της ΑΕΠΟ του TITAN στην Ευκαρπία.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- 1. Θα δοθεί άμεσα εντολή ανάκλησης της διαδικασίας δημοσιοποίησης της τροποποίησης της ΑΕΠΟ του εργοστασίου Ευκαρπίας της εταιρείας ΤΙΤΑΝ;**
- 2. Θα εφαρμόσει το ΥΠΕΝ και η τσιμεντοβιομηχανία τα όσα ορίζει η εθελοντική συμφωνία μεταξύ ΥΠΕΝ και Ένωσης Τσιμεντοβιομηχανιών Ελλάδος;**
- 3. Θα απαιτήσει το ΥΠΕΝ από την επιχείρηση την πλήρη ενημέρωση της κοινωνίας και των φορέων της Θεσσαλονίκης για τα αποτελέσματα χρήσης εναλλακτικών καυσίμων από το 2014, όπως προβλέπει η Εθελοντική Συμφωνία;**
- 4. Θα εφαρμόσει το ΥΠΕΝ το σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία και την αξιοποίηση και επαναχρησιμοποίηση υλικών, όπως αυτό εγκρίθηκε το 2019 και προβλέπει ο ΕΣΔΑ του 2015, ή θα συνεχίσει να ανοίγει «παραθυράκια» που αναιρούν την ανακύκλωση και την διαλογή στην πηγή, ενώ κεντρικά στελέχη του τοποθετούνται υπέρ της καύσης σύμμεικτων απορριμμάτων, κάτι που θα οδηγήσει την Ελλάδα ξανά σε καταδίκες και πρόστιμα από την ΕΕ;**

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Φάμελλος Σωκράτης

Αμανατίδης Γιάννης

Γιαννούλης Χρήστος

Ζουράρις Κωνσταντίνος

Νοτοπούλου Κατερίνα